

BASISKENNIS MUZIEKTHEORIE

Om tot de bachelor Muziektheater te worden toegelaten, moet je al iets van muziektheorie weten. Het gaat om deze onderdelen:

1. noten lezen en noten benoemen
2. genoteerde intervallen herkennen en intervallen noteren
3. majeure en mineure drieklanken herkennen en nazingen
4. eenvoudige ritmes in de maatsoorten 4/4 en 6/8 herkennen en uitvoeren

Voor elk onderdeel staat hieronder

- welke kennis of vaardigheid we van je verwachten
- hoe je kunt oefenen
- hoe je kunt testen of je ver genoeg bent

Voor het oefenen hebben we ons beperkt tot gratis websites en gratis apps.

Een speciale vermelding voor de uitstekende app *Functional Ear Trainer* ([Android](#) en [iOS](#)). Deze app leert je niet alleen het kunstje maar ook het tonale systeem.

Aan het eind van dit document vind je nog een handige sites en een handige app die enkele euro's kosten.

1. noten lezen en noten benoemen

Je kunt de namen noemen van noten, met en zonder voorteken (= kruis of mol), genoteerd op een notenbalk in de G-sleutel (vioolsleutel); alleen noten zonder hulplijntjes.

Je kunt deze noten ook aanwijzen op een piano-toetsenbord.

Oefenen:

- online met [Teoria](#)

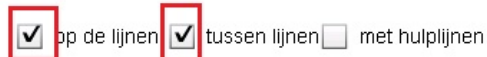
Inhoudsopgave

Sleutels lezen

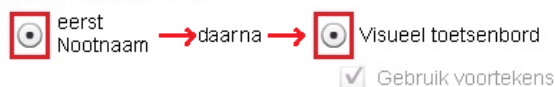
Gebruik de volgende sleutels:

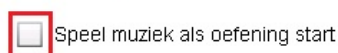
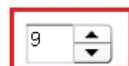
Gebruik noten:

Beantwoord met:

Toon noten in groep van:

- online bij [MusicCards.net](https://www.musiccards.net), scroll naar beneden en kies in de roze rechthoek voor ‘Notes in the Treble Clef – No Ledger Lines’ en klik op ‘More Flashcards!’
- online bij [Music Theory Net](https://www.musictheory.net), Note Identification (*sla de noten met hulplijntjes over*)
- met de app [NoteTeacher](https://www.noteteacher.com), alleen Android

Test jezelf in Teoria met de volgende instellingen:

Inhoudsopgave

Sleutels lezen

Gebruik de volgende sleutels:

Gebruik noten:

op de lijnen
  tussen lijnen
  met hulplijnen

Beantwoord met:

eerst Nootnaam → daarna → Visueel toetsenbord
  Gebruik voortekens

Toon noten in groep van:

Speel muziek als oefening start

Andere opties:

Eindig oefening na:

5 minuten
 10 oefeningen

Maximale tijd voor antwoord: 5 seconden

OK

Tijdens de oefening zie je rechts in beeld jouw score in %. Als dit 70% of hoger is ben je goed bezig. Daag jezelf verder uit door de maximale antwoordtijd lager te maken en/of noten met hulplijnen toe te voegen.

2. genoteerde intervallen herkennen en intervallen noteren

Een interval is de afstand tussen 2 noten. Je moet de volgende intervallen kennen:

prime,
secunde (klein en groot; *major* en *minor* in het Engels, M2 en m2),
terts (klein en groot, M3 en m3), kwart (= reine kwart, *perfect 4th* in het Engels, P4),
kwint (= reine kwint, P5),
sext (klein en groot, M6 en m6),
septiem (klein en groot, M7 en m7),
octaaf.

Je kunt een interval dat is genoteerd op een notenbalk in de G-sleutel benoemen.

Oefenen:

- online met [Teoria](#)

Inhoudsopgave

Intervallen bepalen

Intervallen:	Alle / Geen					
	2	3	4	5	6	7
Verminderd:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klein:	☒	☒	☐	☐	☒	☒
Groot:	☒	☒	☐	☐	☒	☒
Rein:	☐	☐	☒	☒	☐	☐
Overmatig:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Voortekens:

- Geen voortekens
- Kruisen en mollen
- elk voorteken

Richting:

- Stijgend
- Dalend
- Beide

Je kan het ook opbouwen: eerst secundes en tertsen (2 + 3) of 4 + 5 etc...

Oefen ook met Voortekens door kruisen en mollen te activeren

- online bij [MusicCards.net](#), haal het vinkje weg bij 'Tritones'; kies op de regel 'Staff Notes' voor 'Treble clef', 'notes in the staff' en 'notes in the staff'
- online bij [ThetaMusic.com](#):
[intervallen op een pianokeyboard](#), in het kader met de lichtblauwe knoppen (*handig om mee te pikken, niet verplicht*)
[genoteerde intervallen](#), in het tabblad Games (*toegankelijk na gratis registratie*)

Test jezelf in Teoria met de volgende instellingen:

alle Kleine / Grote / Reine intervallen tegelijk, met kruisen en mollen, met een maximum tijd (per antwoord) van 10 sec., Lukt dit dan ben je goed bezig.

3. majeur en mineur drieklanken herkennen en nazingen

Je kunt majeur en mineur drieklanken benoemen (*triads* in het Engels)

- genoteerd op een notenbalk in de G-sleutel
- in grondligging (met de grondtoon als onderste; *root position* in het Engels) en omkeringen (met de grondtoon als middelste of hoogste noot, *inversions* in het Engels)

Drieklanken waarvan de grondtoon (de ‘naamgever’) een voorteken heeft mag je overslaan.

Dus: *geen* Bb of F#m, *wel* Gm (met een bes als terts) of D (fis als terts).

Je kunt grondliggingen van majeur en mineur drieklanken op gehoor herkennen en nazingen.

Herkennen oefenen:

- online met [Teoria](#)
eerst alleen grondligging en daarna ook 1^e + 2^e omkering

Inhoudsopgave

Drieklank bepalen

Drieklanken:	omkeringen:	Voortekens:
☒ Majeur	☒ Grondligging	☒ Kruisen en mollen
☒ Mineur	☐ 1e omkering	☐ elk voorteken
☐ Verminderd	☐ 2e omkering	
☐ Overmatig		

- benoemen online bij [MusicCards.net](#)
vink ook ‘Minor Triads’ aan in de roze rechthoek;
voor nieuwe opgaven, klik op ‘More Flashcards’

Test jezelf voor drieklanken benoemen in [Teoria](#) met de volgende instellingen:

Inhoudsopgave

Drieklank bepalen

Drieklanken:	omkeringen:	Voortekens:
☒ Majeur	☒ Grondligging	☒ Kruisen en mollen
☒ Mineur	☒ 1e omkering	☐ elk voorteken
☐ Verminderd	☒ 2e omkering	☒ Maximale tijd voor antwoord:
☐ Overmatig		10 <input type="text"/> seconden

Gehoer oefenen:

- drieklanken in **Teoria** op het gehoor herkennen:

Inhoudsopgave

Drieklank gehoortraining

Drieklanken:

- Majeur
- Mineur
- Verminderd
- Overmatig

omkeringen:

- Grondligging
- 1e omkering
- 2e omkering

Beantwoord met:

- Nootnaam
- Visueel toetsenbord
- Akkoord type

- online bij [Music Theory.net](https://www.musictheory.net), *zeer duidelijk*
- online bij [EartrainingPro.com](https://www.eartrainingpro.com)

Test jezelf voor drieklanken horen in **Teoria** met de volgende instellingen:

Beantwoord met:

- Nootnaam
- Visueel toetsenbord
- Akkoord type

Maximale tijd voor antwoord:

- 20 seconden
- 20 seconden
- 10 seconden

Drieklanken (maj.+min.) in grondligging zingen:

Speel de onderste/grondtoon met een instrument, zing de andere 2 tonen en controleer deze met een instrument.

Probeer ook eens naar beneden nl. eerst de bovenste toon (de 5) en daarna de 3 + 1

4. eenvoudige ritmes in de maatsoorten 4/4 en 6/8 herkennen en uitvoeren

In de maatsoort 4/4 herken je de volgende noten en rusten:

- hele noten (= 4 kwarten, de hele maat in 4/4), halve, kwart, achtste en zestiende
- gepunteerde halve, kwart en achtste noten (een punt verlengt een noot met 50%)
- hele rusten (= de hele maat in 4/4), halve, kwart en achtste

Je kunt eenvoudige samengestelde ritmes in 4/4 maat herkennen en uitvoeren met je stem of tikkend.

In de maatsoort 6/8 herken je de volgende noten en rusten:

- gepunteerde kwartnoot en rust (= de halve maat in 6/8)
- kwartnoot en rust
- achtste noot en rust

Dus in 4/4 is de achtste noot een halve tel en in 6/8 is die zelfde achtste noot één tel.

The diagram illustrates musical notation for 4/4 and 6/8 time signatures. On the left, five columns show note values: Hele (whole note), Halve (half note), Kwart (quarter note), Achtste (eighth note), and Zestiende (sixteenth note). Below these, a sequence of notes is shown with red lines indicating their duration: a whole note, a half note, a quarter note, an eighth note, and a sixteenth note. To the right, a box titled '• = + 50%' shows dotted note equivalents: a dotted quarter note equals a quarter note plus an eighth note, a dotted eighth note equals an eighth note plus a sixteenth note, and a dotted sixteenth note equals a sixteenth note plus a thirty-second note.

Je kunt eenvoudige samengestelde ritmes in 6/8 maat herkennen en uitvoeren met je stem of tikkend.

Oefenen:

online bij [RhythmBot](#), Patterns 101-107, 114-118, 212-218, 413-420, 512-518, 701-710, 813-820, 901-910, 1001-1006

met de app [Music Rhythm Master](#), alleen Android

online bij [The Rhythm Trainer](#), *alleen voor 4/4!*

selecteer B, kies een tempo, maak het jezelf makkelijk met weinig patroontjes of moeilijker met meer.

online bij [Daniel Laberge](#) voor 6/8, klik op 'Rhythm exercise 3-1', de oefening staat telkens onder de uitleg, klik voor een volgende oefening op 'FOLLOWING EXERCISE'

let op: lees vanaf oefening 3-1s alleen de onderste van de 2 notenbalken

let op: 12/8 maat is een dubbele 6/8, werkt verder precies hetzelfde

online bij [Practice Sight Reading](#), eindeloze variatie, onvoorspelbare combinaties

maak je keuzen linksonder bij 'Create': 4/4 of 6/8 maat; experimenteer met het aantal maten en het niveau (begin laag!)

Ter controle kun je luisteren, het begint met een trommel die de maat aangeeft

Geen site of app is goed genoeg en duidelijk genoeg voor een test van ritme.
Zorg dat je de figuren herkent en dat je kleine stukjes kunt uitvoeren zonder vast te lopen.

---

5. Uitleg

Veel sites en sommige apps geven uitleg over muziektheorie, vaak in het Engels.
Wij raden van de Nederlandstalige inleidingen deze aan:

[Muziek Leren Lezen](#), gericht op kinderen en superhelder!

- deel 1, les 1 t/m 7
- deel 2, les 11 t/m 16
- deel 3, les 17 t/m 21
- deel 4, les 25 t/m 28

ROB KOOLEMANS, 'LEER EENVOUDIG NOTEN LEZEN':
lekker ouderwets: een man voor een bord. Een vakman!

- les 1 '[de noten](#)'
  - les 2 '[notenwaarden](#)'
  - les 3 '[maatsoorten](#)'
-

Niet gratis, wel goedkoop

Speciaal voor (aankomende) conservatoriumstudenten: www.virtuelesruimte.nl
gering bedrag per maand

Complete Ear Trainer voor [iOS](#) of [Android](#)
*\$2.99, volledig en zeer bruikbaar voor alle gehoortraining
aan de gratis versie heb je niks*